

Finansowanie i realizacja przedsięwzięć

Efektywność energetyczna gospodarki

ELŻBIETA SIKORSKA

Efektywne korzystanie z energii oznacza racjonalne i zrównoważone pożytkowanie zarówno samej energii, jak i surowców służących do jej wytworzenia. Przyczynia się ono do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego, ponieważ zmniejsza uzależnienie od importu, a także ogranicza niekorzystny wpływ na środowisko oraz zdrowie ludzi dzięki redukcji emisji gazów cieplarnianych i pyłów. Lepsze wykorzystanie energii uzyskuje się m.in. usprawniając procesy produkcyjne, modernizując urządzenia i budynki czy wprowadzając nowe technologie. NIK oceniła, że funkcjonujące w Polsce mechanizmy wspierające działania na rzecz efektywności energetycznej, mimo mankamentów, tworzą spójny system. Skutkiem przedsięwzięć realizowanych dzięki niemu było zmniejszenie zużycia energii przez zobowiązane do tego podmioty. Niedofinansowanie Urzędu Regulacji Energetyki powodowało jednak poważne opóźnienia w wydawaniu świadectw efektywności energetycznej.

Wstęp

W 2019 r. NIK przeprowadziła kontrolę¹, której celem było zbadanie czy przedsięwzięcia podejmowane na rzecz poprawy efektywności energetycznej zapewniały zmniejszanie zużycia energii. W szczególności oceniono spójność krajowego systemu poprawy efektywności energetycznej oraz skuteczność finansowych i pozafinansowych instrumentów wsparcia. Badaniem dotyczącym lat 2016–2019 objęto urzędy administracji państwowej, a także przedsiębiorstwa realizujące takie obowiązki lub

korzystające z pomocy publicznej na działania związane z przedmiotem kontroli.

Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatu, których przyczyną jest m. in. działalność sektora energetycznego oraz zmniejszenie związanych z nią emisji zanieczyszczeń do środowiska jest jednym z istotnych celów UE i podstawą europejskiej polityki na rzecz ograniczenia wpływu szkodliwych czynników na klimat. Unia Europejska przyjęła osiągnięcie 20% oszczędności energii pierwotnej (o 368 Mtoe) w 2020 r. w stosunku do prognoz

¹ Artykuł opracowany na podstawie Informacji o wynikach kontroli: *Efektywność energetyczna gospodarki*, KGP.430.010.2018, nr ewid. 160/2019/P/18/021/KGP, Warszawa, styczeń 2020.

z 2007 r. (zakładano wówczas, że jej zużycie będzie wynosiło 1842 Mtoe)², co dało wynik 1474 Mtoe. Założono także dalsze zwiększenia efektywności energetycznej³.

Państwa członkowskie UE co trzy lata przedkładają Komisji Europejskiej krajowe plany działań na rzecz racjonalizacji zużycia energii⁴. Określają one przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej w poszczególnych sektorach gospodarki. Głównymi środkami służącymi osiągnięciu tego celu w Polsce były:

- system świadectw efektywności energetycznej,
- audyty energetyczne i systemy zarządzania energią w dużych przedsiębiorstwach,
- programy informowania odbiorców i doradztwo,
- stworzenie rynku dla usług energetycznych,
- dofinansowanie przedsięwzięć energooszczędnych.

Podstawowym środkiem wspierającym efektywność energetyczną był system świadectw efektywności energetycznej, zwanych białymi certyfikatami, wydawanymi przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (URE), którymi obrót odbywał się na Towarowej Giełdzie Energii.

Obowiązek oszczędności energii

Ustawą o efektywności energetycznej z 2016 r.⁵ na podmioty zobligowane do

oszczędności energii, z których największą grupę stanowiły przedsiębiorstwa energetyczne sprzedające energię elektryczną, ciepło lub gaz ziemny odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nałożono obowiązki:

- zrealizowania przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej u odbiorcy końcowego lub
- uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa efektywności energetycznej lub
- wniesienia opłaty zastępczej.

Przedsiębiorcom, którzy nie wypełniają tego obowiązku grożą kary finansowe.

Żadna z kontrolowanych przez NIK spółek obrotu nie skorzystała z pierwszej z wymienionych możliwości i nie zrealizowała przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej u odbiorcy końcowego.

Jako przyczyny podawano:

- Brak zainteresowania odbiorców finalnych współpracą inwestycyjną z podmiotem zewnętrznym przy realizacji takich inwestycji.
- Ograniczoną dostępność u odbiorców środków z funduszy zewnętrznych lub środków własnych.
- Ryzyko inwestycyjne. Przyjęty w ustawie model wsparcia przenosi w całości na

² Tona oleju ekwiwalentnego (toe) – jest to energetyczny równoważnik jednej metrycznej tony ropy naftowej o wartości opałowej równej 10000 kcal/kg. Używa się też jednostki pochodnej Mtoe = 1 000 000 toe.

³ W konkluzjach Rady Europejskiej obradującej 8-9.3.2007 podkreślono potrzebę zwiększenia efektywności energetycznej w Unii, aby osiągnąć cel zakładający 20% oszczędność w zużyciu energii pierwotnej w Unii do 2020 r. w porównaniu z prognozami. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z 25.10.2012 w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE. Dz.U.UE.L.2012.315.1.

⁴ Zgodnie z art. 24 ust. 2 i załącznikiem XIV do dyrektywy 2012/27/UE.

⁵ Ustawa z 20.5.2016 o efektywności energetycznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 264, z późn. zm.).



przedsiębiorstwo obrotu ryzyko związane z pozyskiwaniem świadectw. Wobec nieterminowego wydawania świadectw przez URE utrudnione jest realne szacowanie przepływów finansowych na pokrycie poniesionych nakładów. Istnieje też ryzyko kalkulacyjne niezakoceptowania przez Urząd wartości świadectw efektywności energetycznej różnej od zadeklarowanej w uprzednio złożonym wniosku.

Dwie skontrolowane spółki obrotu energią elektryczną podjęły próby współpracy z klientami służące oszczędności energii, zainteresowanie klientów było jednak znikome.

Podobna sytuacja miała miejsce w skontrolowanych spółkach gazowniczych i ciepłowniczych zobowiązanych do uzyskania oszczędności energii. Nie podejmowały one inwestycji służących poprawie efektywności energetycznej u odbiorcy końcowego. Tylko jedna spółka ciepłownicza zdecydowała się na przedsięwzięcie u odbiorcy końcowego, lecz jego efekty będą możliwe do zwymiarowania w przyszłości.

Świadectwa efektywności energetycznej

Składając wniosek o przyznanie białego certyfikatu (świadectwa efektywności energetycznej), firma deklaruje o ile mniej energii będzie zużywać dzięki planowanej inwestycji czy modernizacji – np. izolacji instalacji przemysłowych, wymianie oświetlenia, przebudowie lub remoncie budynku wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi, czy unowocześnieniu

lokalnych sieci ciepłowniczych, ograniczeniu strat powstających przy przesyłaniu energii elektrycznej lub gazu, a także stosowaniu do ogrzewania lub chłodzenia energii z oze⁶. Taka deklaracja musi zostać potwierdzona audytem energetycznym. Po przeprowadzeniu przedsięwzięcia energooszczędnego, potwierzonego kolejnym audytem i decyzją Prezesa URE, firma może sprzedać biały certyfikat na Towarowej Giełdzie Energii.

Według danych Urzędu Regulacji Energetyki dostępnych w trakcie kontroli NIK, od 1 października 2016 r. do końca 2018 r. do URE wpłynęło niemal 2,5 tys. wniosków o przyznanie świadectw efektywności energetycznej. Prezes Urzędu wydał na ich podstawie prawie 600 białych certyfikatów i 38 postanowień o odmowie wydania; pozostałe wnioski były w trakcie rozpatrywania.

Najwięcej świadectw efektywności energetycznej wydano w związku z:

- przebudową lub remontem budynku wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi – 204;
- modernizacją lub wymianą urządzeń i instalacji wykorzystywanych w procesach przemysłowych lub procesach energetycznych, telekomunikacyjnych albo informatycznych – 113;
- ograniczeniem strat w sieciach ciepłowniczych – 107;
- modernizacją lub wymianą oświetlenia – 88.

Średni planowany okres uzyskiwania oszczędności wynosił od 13 do 15 lat.

⁶ Oze – odnawialne źródło energii.

Chociaż sam system świadectw efektywności energetycznej funkcjonował prawidłowo, były jednak poważne opóźnienia w ich wydawaniu. Niemal 95% wystawiono po ustawowym terminie, wynoszącym 45 dni. Średni czas rozpatrzenia wniosku wyniósł 240 dni i był ponad pięć razy dłuższy niż przewidziany w przepisach; rekord to 1158 dni.

Powodem opóźnień były braki kadrowe – za weryfikację wniosków i wydawanie białych certyfikatów odpowiadały w URE najwyżej 4 osoby. Prezes Urzędu wielokrotnie zwracał się m.in. do Prezesa Rady Ministrów i Ministra Finansów o przyznanie środków na dodatkowe etaty, ale bezskutecznie (w pismach do wiceprzewodniczącego Stałego Komitetu Rady Ministrów wskazywano na potrzebę zatrudnienia co najmniej 8 dodatkowych pracowników).

Niekompletna baza danych URE

Niedofinansowanie URE miało także inne skutki. Urząd powinien sprawdzać czy zobligowane do tego firmy wypełniają obowiązek zwiększania efektywności energetycznej. Do skutecznej kontroli nie miał jednak odpowiednich narzędzi informatycznych (w 2018 r. rozpoczęły się prace nad rozszerzeniem funkcjonalności bazy URE). Skutkiem były niekompletne rejestry i opóźnienia w przetwarzaniu informacji. Dane wprowadzano ręcznie do pliku arkusza kalkulacyjnego, co znacznie wydłużało cały proces ze względu na liczbę firm podlegających monitoringowi i duży zakres analizowanych danych.

Skutkiem niedofinansowania URE, a co za tym idzie niedostatecznej obsady kadrowej był, zdaniem NIK, także problem z analizowaniem danych. Do czasu

zakończenia kontroli Prezes Urzędu zbadał informacje dotyczące wykonania obowiązku poprawy efektywności energetycznej za 2013 r. Wynika z nich, że oszczędność energetyczna wyniosła w tym okresie ponad 459 tys. toe, co oznacza, że obowiązek zrealizowano w 99,5%, z tego:

- w ponad 98% przez uiszczenie opłaty zastępczej (w wysokości 452 mln zł, co odpowiada ponad 452,5 tys. toe);
- w 1,4% przez umorzenie świadectw efektywności energetycznej (o łącznej ilości energii ponad 6,5 tys. toe).

Z powodu ograniczeń nałożonych ustawą o efektywności energetycznej od 2016 r. podmiot zobowiązany mógł zrealizować obowiązek oszczędności energii przez uiszczenie opłaty zastępczej w ograniczonym zakresie. Na przykład za IV kwartał 2016 r. 4,55% wartości obowiązku oszczędności energii zrealizowano uiszczając opłatę zastępczą, za 2017 r. – 0,17%, a za 2018 r. jedynie 0,03%.

URE nie dysponował także pełnym wykazem przedsiębiorców zobowiązanych do wykonania (raz na 4 lata) audytu energetycznego, który miał określić, w jaki sposób i w jakiej ilości możliwe jest w tych firmach uzyskanie opłacalnej oszczędności energii. Rejestr zawierał jedynie dane tych przedsiębiorstw, które audyt przeprowadziły choć raz i poinformowały o tym Urząd. W efekcie niewykonalne było skuteczne monitorowanie i egzekwowanie tego obowiązku oraz wymierzanie ewentualnych kar, a także oszacowanie możliwej do zaoszczędzenia ilości energii. Wszyscy skontrolowani przez NIK przedsiębiorcy przeprowadzili audyt energetyczny.

Prezes URE dokonywał rzetelnej weryfikacji zawiadomień o zakończeniu realizacji



przedsięwzięć, sprawdzając m.in. zgodność wartości zaoszczędzonej energii finalnej z wydanym świadectwem efektywności energetycznej. W przypadku braków w dokumentacji lub powzięcia wątpliwości dotyczących rzeczywistych uzyskanych oszczędności, URE wnosił o uzupełnienie dokumentów lub dokonanie korekt. Wszystkie wnioski o umorzenie świadectw efektywności energetycznej złożone w celu realizacji obowiązku jej poprawy za dany rok kalendarzowy Prezes URE rozpatrywał do dnia, w którym upływał termin wykonania tego obowiązku.

W ocenie NIK przyczyną dysfunkcji w działalności Urzędu Regulacji Energetyki było ustawowe nałożenie na Prezesa URE zadań z zakresu efektywności energetycznej bez zapewnienia adekwatnego finansowania Urzędu.

Wsparcie z NFOŚiGW

Wsparcie finansowe państwa dla projektów zwiększających efektywność energetyczną nie opiera się wyłącznie na systemie białych certyfikatów. W badanym przez NIK okresie takie przedsięwzięcia dofinansowywał w formie pożyczek i dotacji Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW). Na ten cel, w latach 2015–2018, wydał ze środków krajowych:

- w formie pożyczek – ponad 701 mln zł,
- w formie dotacji – prawie 923 mln zł,
- w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ) na lata 2014–2020 – ok. 558,5 mln zł.

Część budżetu NFOŚiGW stanowią opłaty zastępcze i kary finansowe wpłacane na konto Funduszu przez tzw. przedsiębiorstwa zobowiązane, które Prezesowi

URE nie przedstawiły do umorzenia białych certyfikatów. Cały przychód z tego tytułu był przeznaczany na pomoc dla podmiotów realizujących przedsięwzięcia służące zmniejszeniu zapotrzebowania na energię u odbiorców końcowych, czyli takich, którzy kupują prąd, ciepło lub gaz na własny użytek.

Spośród 17 skontrolowanych przedsiębiorstw energetycznych ze wsparcia NFOŚiGW skorzystało dziewięć, głównie operatorzy systemów dystrybucyjnych energii elektrycznej oraz przedsiębiorstwa energetyki ciepłej.

Jeden z operatorów elektroenergetycznych systemów dystrybucyjnych zrealizował w okresie objętym kontrolą pięć projektów dotyczących poprawy efektywności energetycznej. Inwestycje obejmowały wymianę transformatorów w celu ograniczenia strat technicznych energii elektrycznej w sieci dystrybucyjnej. Ich łączny koszt wyniósł 165 mln zł, a otrzymana pomoc finansowa w postaci dotacji z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – 75 mln zł (45% kosztów). W ramach dwóch szczególnie zbadanych inwestycji firma wymieniła 2768 transformatorów. W obu przypadkach ostateczna ilość zaoszczędzonej energii była wyższa od zakładanej i wyniosła łącznie ok. 11 000 MWh.

Inny operator przeprowadził, z wykorzystaniem wsparcia z NFOŚiGW, projekt wdrożenia inteligentnej sieci energetycznej. Obejmował on stworzenie inteligentnej sieci oświetleniowej, budowę elektrowni fotowoltanicznej oraz przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej. W efekcie miało dojść do zmniejszenia zapotrzebowania na energię elektryczną

oraz ograniczenia lub uniknięcia emisji dwutlenku węgla. Dotacja na realizację inwestycji wyniosła 15,1 mln zł.

Jedno z kontrolowanych przedsiębiorstw energetyki ciepłej realizowało trzy umowy związane z inwestycjami mającymi na celu poprawę efektywności energetycznej, w tym ograniczenie strat w sieci ciepłowniczej. Inwestycje na łączną kwotę 24 mln zł uzyskały możliwość wsparcia dotacjami na łączną kwotę 15 mln zł. Projekt, który oszacowano na 3,7 mln zł uzyskał dotację 2,5 mln zł. Wykorzystano ją na budowę i przebudowę osiedlowej preizolowanej sieci ciepłej. W stosunku do roku 2016 zmniejszono straty ciepła o ponad 7 tys. GJ, tj. o 78,6%.

Inne z przedsiębiorstw energetyki ciepłej zrealizowało z wykorzystaniem wsparcia modernizację odcinka sieci ciepłowniczej zasilającej jedno z osiedli mieszkaniowych. Łączny koszt inwestycji wyniósł 903 tys. zł, a kwota niskooprocentowanej pożyczki 630 tys. zł (różnica w oprocentowaniu przełożyła się na pomoc w wysokości 11,8 tys. zł). Po przeprowadzonej modernizacji sieci ciepłowniczej ograniczono straty przesyłowe o 841 GJ rocznie. W kolejnym roku przedsiębiorstwo uzyskało z POiŚ wsparcie dla przebudowy miejskiej sieci ciepłowniczej. Łączna wartość inwestycji wyniosła 27,5 mln zł, a dofinansowanie w formie dotacji 12,5 mln zł. Roczne oszczędności energii finalnej uzyskane w związku z tym przedsięwzięciem oszacowano na 39,1 TJ, czyli ok. 4% rocznej sprzedaży energii ciepłej.

NIK policzyła, że w badanym okresie, dzięki realizacji przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki

Wodnej rocznie zmniejszono zapotrzebowanie na energię ciepłą i elektryczną o ok. 375 tys. toe.

Działania edukacyjne

Istotnym elementem wspomagającym oszczędność energii były działania promocyjne i informacyjno-edukacyjne. Zlecone przez Ministra Energii zostały pozytywnie ocenione w badaniach ewaluacyjnych. Jednak brak dostatecznych środków na ten cel powodował, że były prowadzone w ograniczonym zakresie. NIK pozytywnie oceniła zainicjowanie wieloletniego projektu mającego stworzyć ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego i mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej i oze.

Przykładami promowania oszczędności energii były:

- Ogólnopolska kampania telewizyjna zachęcająca do wybierania i zakupu urządzeń wysokiej klasy energetycznej.
- Spoty reklamowe i wyprodukowany na potrzeby kampanii film edukacyjny „Jak czytać etykiety energetyczne”.
- Na wniosek Ministerstwa Energii Krajowa Agencja Poszanowania Energii SA wykonała projekt: „Wsparcie techniczne na rzecz promowania audytu energetycznego i inwestycji w obszarze efektywności energetycznej w małych i średnich przedsiębiorstwach”. Środki na jego realizację pochodziły z Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych.
- W ramach projektu „Wspieranie inwestycji dotyczących wytwarzania energii z odnawialnych źródeł wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucji/przesyłowej oraz źródeł wysokosprawnej kogeneracji” została



przeprowadzona, finansowana z POIiŚ na lata 2014–2020, kampania informująca – sektor energetyka. W jej ramach zamieszczano reklamy w prasie branżowej, przeglądarkę internetową oraz banery na portalach branżowych, natomiast w ogólnokrajowej stacji radiowej nadano trzy tematyczne audycje.

Opóźnienia w planowaniu i zmianie przepisów

Unia Europejska w 2006 r. i w 2012 r. nałożyła na państwa członkowskie obowiązki opracowywania co trzy lata planów działań dotyczących efektywności energetycznej, które mają określać szczegółowe zasady i środki służące poprawie sytuacji w poszczególnych sektorach gospodarki. Jednak wbrew przepisom prawa wspólnotowego i krajowego, Ministerstwo Energii (wcześniej Ministerstwo Gospodarki) z opóźnieniem przygotowało dwa (trzeci i czwarty) Krajowe plany działań dotyczących efektywności energetycznej. Trzeci plan przesłano Komisji Europejskiej 20 października 2014 r, niemal pół roku po wyznaczonym terminie, czwarty – 23 stycznia 2018 r., z blisko dziewięciomiesięcznym opóźnieniem.

Również z opóźnieniem, ponaddwuletnim, przygotowano projekt ustawy dostosowujący polskie przepisy do przyjętych w 2012 r. przez Unię Europejską. Choć prace ruszyły jeszcze w listopadzie 2012 r., przerwano je, by wznowić po kilkunastu miesiącach. W konsultacjach międzyresortowych do projektu Ministerstwa

Gospodarki zgłoszono 127 uwag (rozbieżności dotyczyły m.in. wydawania świadectw efektywności energetycznej i zasad wnoszenia opłaty zastępczej). Z tego powodu projekt skierowano do dalszych uzgodnień, w szczególności między resortami gospodarki i środowiska.

Wcześniejsze regulacje dotyczące efektywności energetycznej miały obowiązywać do 31 grudnia 2016 r., dlatego przedłużające się prace nad nowymi przepisami powodowały niepewność na rynku i mogły zniechęcać do planowania inwestycji, zwłaszcza takich, których proces przygotowywania i realizacji miał trwać wiele lat. Aby zapewnić stabilność funkcjonowania systemu tzw. białych certyfikatów, do czasu przyjęcia nowej regulacji Sejm był zmuszony wydłużyć okres obowiązywania ustawy z grudnia 2015 r. do końca 2017 r.

Monitorowanie działań naprawczych

NIK oceniła, że monitorowanie stosowania środków poprawy efektywności energetycznej nie miało sformalizowanego i stałego charakteru. Minister Energii prowadził takie działania, m.in. podczas opracowywania dokumentów strategicznych, w trakcie dokonywanego co pięć lat przez Międzynarodową Agencję Energetyczną przeglądu Polski⁷ oraz opracowania kolejnego Krajowego planu działań w zakresie efektywności energetycznej. Jednak nie wszystkie te działania znalazły odzwierciedlenie w sprawozdaniach.

⁷ Polska jako członek Międzynarodowej Agencji Energetycznej od 25.9.2008 co pięć lat podlega przeglądowi polityki energetycznej, w tym polityki efektywności energetycznej.

Zastrzeżenia Najwyższej Izby Kontroli wzbudziła zwłaszcza realizacja ewaluacyjnego badania możliwości wdrażania instrumentu ESCO⁸, wykonanego w 2017 r. na zlecenie Ministerstwa Energii.

Badanie wykazało, że formuła realizacji inwestycji w partnerstwie z podmiotem ESCO jest instrumentem niewystarczająco rozpoznawalnym wśród beneficjentów zarówno sektora publicznego, jak i małych i średnich przedsiębiorstw. W mechanizmie występują także bariery organizacyjne i prawne związane m.in. z brakiem interpretacji dotyczącej własności instalacji beneficjenta i podmiotu ESCO oraz przepisów księgowych i sprawozdawczych odnoszących się do relacji jednostek samorządu terytorialnego z organami nadzoru.

Ze względu na nierozstrzygnięte wątpliwości wdrażanie tego instrumentu zostało wstrzymane. Nie znaleziono źródeł dofinansowania, które umożliwiłyby zakończenie projektów w 2023 r.

Minister Energii nie dokonał właściwego rozpoznania barier organizacyjnych i prawnych ograniczających wdrożenie i stosowanie ustawy o efektywności energetycznej.

Najwyższa Izba Kontroli uznała, że takie działania byłyby celowe i pomogłyby uniknąć problemów, mających źródło w nieprawidłowościach ujawnionych w funkcjonowaniu Urzędu Regulacji Energetyki.

Wnioski

Wobec poprawnego, choć nie obciążonego mankamentami funkcjonowania systemu poprawy efektywności energetycznej, NIK zwróciła się Prezesa Rady Ministrów o dokonanie rzetelnej analizy potrzeb kadrowych i finansowych Urzędu Regulacji Energetyki, a następnie zagwarantowanie mu wystarczających środków niezbędnych do terminowej, rzetelnej i zgodnej z prawem realizacji zadań nałożonych na Prezesa URE, w szczególności ustawą o efektywności energetycznej. Dysfunkcje w działaniu URE, które nie zostały usunięte, mogą spowodować, że system białych certyfikatów przestanie poprawnie funkcjonować.

Natomiast do ministra właściwego ds. energii NIK wniosowała o podjęcie działań umożliwiających przedłożenie Sejmowi przez Radę Ministrów projektu ustawy dostosowującej polskie przepisy do przyjętych przez UE nie później niż na trzy miesiące przed upływem terminu implementacji prawa wspólnotowego, zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej.

ELŻBIETA SIKORSKA

Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK

⁸ Ang. *Energy Service Companies* – firmy oferujące usługi w zakresie finansowania działań zmniejszających zużycie energii.

Słowa kluczowe: efektywność energetyczna, oszczędność energii, środki publiczne, zarządzanie energią, sektory gospodarki



Bibliografia:

1. T. Skoczkowski, S. Bielecki: *Efektywność energetyczna – polityczno-formalne uwarunkowania rozwoju w Polsce i Unii Europejskiej*, „Polityka Energetyczna-Energy Policy Journal”, tom 19/2016, zeszyt 1, s. 5-20.
2. *Efektywność wykorzystania energii w latach 2007–2017*, oprac. GUS <<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/srodowisko-energia/energia/efektywnosc-wykorzystania-energii-w-latach-2007-2017,5,14.html>>.

ABSTRACT

Energy Effectiveness of Economy – Financing and Implementation of Initiatives in the Area

One of the most important goals of the EU is to counteract the negative consequences of climate changes due to, among other, the activities of the energy sector, and to reduce the related emission. These are also the basis of the European policy aimed at limiting the effects of adverse factors on climate. The European Union committed to obtain, in 2020, 20 percent savings in primary energy in relation to the 2007 forecast. The objective of the audit was to examine whether the initiatives taken in order to improve energy effectiveness actually guaranteed reduced use of energy. The focus of the audit was to evaluate the comprehensiveness of the national system for energy effectiveness improvement, and the effectiveness of financial and non-financial support instruments. The audit covered the years 2016–2019, and it was conducted at state administration offices, as well as the enterprises that fulfilled those obligations or that used public funds for activities related to the audit topic.

Key words: energy effectiveness, energy saving, public funds, energy management, sectors of the economy